

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0001 (mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. F. Faes, secretaris)

Klacht ontvangen op : 27 mei 2021
Ingediend door : De consument
Tegen : Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de bank
Datum uitspraak : 3 januari 2022
Aard uitspraak : Bindend advies
Uitkomst : Vordering afgewezen

Samenvatting

De bank heeft in het kader van het cliëntenonderzoek de consument gevraagd naar de herkomst van contante stortingen op zijn betaalrekening. Nadat de consument de verzochte informatie aan de bank heeft verstrekt, heeft de bank de consument nadere regels opgelegd ten aanzien van het gebruik van de betaalrekening. De consument klaagt zich over de opgelegde maatregel. De commissie oordeelt dat de bank het cliëntenonderzoek heeft mogen uitvoeren en ook de opgelegde maatregel begrijpelijk is. De vordering wordt afgewezen.

1. De procedure

- 1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de bank.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument houdt bij de bank een betaalrekening aan.
- 2.2 Op enig moment is de bank een cliëntenonderzoek gestart. Een contante storting van de consument van € 14.000,-, bestaande uit coupures van € 500,-, op 28 september 2018 was voor de bank aanleiding om onderzoek naar de reden van de storting en de herkomst van de contanten.

Uit het onderzoek naar het rekeninggebruik van de consument is gebleken dat in de periode tussen januari 2017 en januari 2021 in totaal ruim € 42.000,- gestort is op de betaalrekening, waaronder 40 coupures van € 500.

- 2.3 Op 27 februari 2020 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de bank en de consument over de voorgenoemde stortingen. De bank heeft de consument verzocht om een toelichting te geven over de contante stortingen en verzocht om de IB-aangiftes over te leggen. De consument heeft dit geweigerd.
- 2.4 Bij brief van 8 juni 2020 heeft de bank aangegeven de bankrelatie te zullen beëindigen per 15 augustus 2020. De consument heeft bij brief van 13 juli 2020 bezwaar gemaakt tegen de opzegging en alsnog zijn IB-aangifte overlegd aan de bank.
- 2.5 Bij brief van 19 februari 2021 heeft de bank aan de consument bericht dat de consument haar vragen in voldoende mate heeft beantwoord en dat de klantrelatie zal worden gecontinueerd. De bank merkt in de brief op dat het betalingsverkeer op de betaalrekening door het gebruik van contanten beperkt transparant is. Om deze reden is het voor de consument niet meer toegestaan om contanten af te storten op de betaalrekening. De consument heeft bezwaar gemaakt tegen de aanvullende maatregel.

De klacht en vordering

- 2.6 De consument vordert dat hij zijn betaalrekening weer zonder beperkingen kan gebruiken en dus ook contant geld kan storten. Voorts vordert hij vergoeding van zijn schade, door de consument gesteld op € 200,-.

Aan deze vordering legt de consument het volgende ten grondslag:

- De klacht van de consument houdt in dat hij de betaalrekening niet meer zonder beperkingen kan gebruiken en dat de bank de maatregel zonder goede gronden heeft opgelegd. Volgens de consument was er onvoldoende aanleiding om deze maatregel op te leggen. De consument heeft naar voren gebracht dat hij uiteindelijk de gevraagde informatie heeft overgelegd. Ook heeft hij een verklaring voor de contante storting gegeven: dit betreft geld dat afkomstig was van de verkoop van zijn winkelpand in 2017. De notaris heeft de koopsom op 20 februari 2017 bijgeschreven op de betaalrekening en op 23 februari 2017 heeft de consument het bedrag contant opgenomen om in zijn kluis te bewaren. In september 2018 heeft hij daarom een bedrag van € 14.000,- weer teruggestort bij de bank om zijn betaalrekening aan te vullen.
- De consument moet nu contant geld storten bij een andere bank, waar de kosten hoger zijn.

Het verweer

- 2.7 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 De klacht van de consument ziet op de door de bank opgelegde beheersmaatregel (te weten: het niet meer mogen storten van contant geld) inzake het gebruik van zijn betaalrekening. De consument wil zijn betaalrekening zonder beperkingen kunnen gebruiken.
- 3.2 De bank heeft in dit kader toegelicht dat de reden voor deze maatregel is gelegen in het feit dat in de periode tussen januari 2017 en januari 2021 een bedrag van ruim € 42.000,- (waaronder 40 coupures van € 500) contant gestort is op de betaalrekening. Volgens de bank is de hoogte van het bedrag en de hoogte van de coupures niet gebruikelijk voor een consument en kan dit duiden op witwassen. Ook is in dezelfde periode in totaal € 180.000,- aan contanten opgenomen, waarvan € 129.000,- via een geldbestelling bij een lokale vestiging van de bank. Dit is volgens de bank buitenproportioneel voor een consument. Daarnaast is uit de IB-aangifte gebleken dat de consument de contanten die hij in zijn bezit had, niet had aangegeven bij de Belastingdienst. Hierdoor zijn de contante stortingen aan te merken als witwassen.
- 3.3 De commissie dient te beoordelen of de bank deze maatregel ten aanzien van het gebruik van de betaalrekening mocht opleggen. Zij is tot de conclusie gekomen dat de bank dit mocht en licht dit oordeel als volgt toe.

Het beoordelingskader voor cliëntenonderzoek op grond van de Wwft

- 3.4 Voor de beoordeling van de klacht ten aanzien van het cliëntenonderzoek gaat de commissie uit van het beoordelingskader dat gehanteerd wordt in vergelijkbare uitspraken van de geschillencommissie met betrekking tot het cliëntenonderzoek.¹
- 3.5 Vaststaat dat de bank als ‘instelling’ op grond van artikel 3 van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft) verplicht is om een cliëntenonderzoek te verrichten. In dat kader heeft de bank de verplichting om de bron van het vermogen van haar klanten, zoals de consument, vast te stellen.²

¹ Zie ook Geschillencommissie Kifid nrs. 2020-014 en 2021-0210

² Artikel 3 lid 2 onder d Wwft.

Het onderzoek naar de stortingen op de betaalrekening

3.6 De commissie stelt vast dat, gelet op de hoogte van de bedragen die de consument stortte van zijn betaalrekening, er op de bank een onderzoeksplicht rustte om mogelijk witwassen en financieren van terrorisme via de bankrekening uit te sluiten. De vragen die de bank de consument stelde over deze stortingen waren zodoende gerechtvaardigd. De commissie begrijpt uit de gegeven omstandigheden dat de bank op basis van de informatie die zij van de consument kreeg en de daaruit gebleken discrepantie tussen de gestorte bedragen en de IB-aangifte onvoldoende verantwoording kon afleggen aan de toezichthouder over de contante stortingen.³ De bank heeft, gelet op de voorgaande overwegingen, goede redenen gehad om deze maatregel over het gebruik van de betaalrekening te op leggen.

3.7 De klacht is derhalve ongegrond en de vordering zal worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

³ Zie HR 7 oktober 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD2774, waarin is duidelijk gemaakt dat ook het plegen van een fiscaal delict (belastingontduiking) tot witwassen kan leiden.